

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 4. Vtrùm infinitum aliquod multitudinis possit à Deo produci,
ponique in statu existenciali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

164

Quod si queras; cum sint infinita quoad multitudinem multitudines infinita chymærarum impossibilem, quarum singulis alia, & alia subinde chymæra impossibiles possunt adijci; cur detur vna multitudo infinita complectens omnes, atque adeo incapax accrementi. Et cur ea tanta sit, nec maior, nec minor; cum cæterarum illa inclusarum alia maiores alijs sint, & alia minores intra suum omnium statum quiditativum. Respondeo. Quemadmodum essentiarum quoad quiditatem, quam habent intra suum statum quiditativum, nec quaritur rationabiliter, nec redditur causa: quia reuera illam ut sic non habent, prout diximus in Pharo Scient. disp. 10. q. 1. Perperam enim querat quis, aut reddat causam, siue rationem, cur homo de suo, siue in suo statu quiditativo sit animal rationale. Ita quoque vniuersitatis essentiarum quoad multitudinem earum, quam illa habet, siue complectitur intra suum statum quiditativum, neque querenda, neque reddenda est causa, siue ratio absolute. Quare nec mirum esse debet, si de quantitate multitudinis chymærarum impossibilem absolute reddi ratio non possit. Tametsi respectu bene inferatur, prout à nobis in præcedentibus illatum est, ex eo, quod Principium omnium factibilium est infinitum, ut fides docet, multitudinem factibilem esse infinitam infinitudine proportionata ipsius Principij infinitudini. Rursusque ex eo, quod factibilia sint multitudo infinita, infactibilia, siue chymærica esse infinites infinita quoad multitudinem. Quanta verò sit horum omnium infinitudo totalis: & cur tanta, nec maior, nec minor in ipsorum vniuersitatis essentiam, seu quiditatem videtur referendum: quia non apparet, vnde id rationabiliter inferri possit. Nisi quis velit id inferre ex eo, quod infinitudo omnium intelligibilium, cuius pars est infinitudo chymærarum, infinitudinis sapientie speculatiue, & practicæ Dei debet esse proportionata; quemadmodum infinitudo factibilium proportionata esse debet, ut diximus, Omnipotentie, sapientieque practicæ ipsius Dei. Ob idque infinitudinem omnium impossibilem tantam esse, neque maiorem, neque minorem; quia in tantâ quantitate omnino iuncta cum infinitudine possibilem talem sibi vendicat proportionem, non verò in alia excogitabili.

165

Et quoniam, quot sunt chymæra impossibiles positivæ, quales adduximus in exempla, tot dantur à parte rei defacto, imo & necessario existentes veræ negationes ipsarum, qua ratione negationes dici possunt existere, iuxta doctrinam statutam in Pharo Scient. disp. 9. q. 3. læpeque alias. Manifestè consequitur, multitudinem eiusmodi negationum infinitam esse. Tantamque habere infinitudinem, quanta talium chymærarum infinitudo est.

166

Ex quibus omnibus apparet, quomodo creaturæ possibiles, atque etiam chymæra impossibiles in statu suo quiditativo sint infinita quoad multitudinem. Et quomodo earum negationes quoad multitudinem itidem sint infinita etiam in statu existenti.

QVAESTIO IV.

Virum infinitum aliquod multitudinis possit à Deo produci, ponique in statu existenti.

Quæstio est de infinito multitudinis categorico, quod vocant infinitum in actu ut condistinctum à syncategorematico, quod vocant in potentia, (Dari enim à parte rei defacto infinitum multitudinis syncategorematicum, siue in potentia, concors fere omnium Doctorem sententia est: quia datur multitudo finita rerum, augibilis in infinitum, in qua illud consistit). Non tamen est quæstio de infinito multitudinis partium proportionalium. aut etiam indiuisibilium continui. Quia tale infinitum in sententiâ illud adstruentium defacto proculdubio datur existens. De quo nos latè supra disp. 10. q. 4. Sed neque est quæstio de infinito multitudinis negationum, seu veritatum negatiuarum. Quia tale infinitum haut dubie etiam datur defacto existens, qua ratione negationes dicuntur existere, iuxta dicta q. 3. Denique neque quæstio est de infinito multitudinis partium aliquotarum alicuius quanti infiniti quoad extensionem, de quo in sequentibus quæstionibus agendum est. Sed quæstio est de infinito multitudinis aut entium complerorum nullam extensionem constituentium, aut partium aliquotarum alicuius quanti infiniti quoad intensionem. Circa quam.

Prima sententia est, nullum multitudinis infinitum in actu posse dari existens à parte rei, etiam de potentia Dei absolute. Ita Soar. disp. 30. Metaph. sect. 17. Valent. 1. p. disp. 1. q. 7. punct. 3. Albertin. de Prædic. quant. disp. 4. q. 5. Rub. lib. 3. Phys. tract. 2. q. 3. Murc. lib. 3. Phys. disp. 2. q. 3. Et apud eos, & mox referendos plures alij.

Secunda autem sententia opposita est, aliquid infinitum multitudinis actu dari posse existens de potentia absolute Dei. Ita Vazq. 1. p. disp. 26. cap. 3. Fasol. 1. p. q. 7. art. 3. & 4. dub. 12. Cornimb. lib. 3. Phys. cap. 8. q. 2. Pet. Hurt. disp. 13. Phys. sect. 3. Arrag. disp. 13. Phys. sect. 4. Oued. cont. 1. q. Phys. punct. 5. Carlet. disp. 46. Phys. sect. 4. Lynce lib. 7. Phys. tract. 3. cap. 4. Et apud eos plures alij ex Antiquioribus cum Recentioribus plerisque.

Propositio 1.

Infinitum multitudinis entium complerorum, ut Angelorum, bene potest simul produci à Deo, existereque in rerum natura de potentia absolute.

Probatum primò. Quia, ut constat ex doctrinâ statuta q. 3. Angeli ex proprijs conceptibus possibiles infiniti sunt in statu possibilitatis, siue quiditativo. Utque ex præmissis in hac q. constat, & Aduersarij consententur, existente quouis eorum numero, alius, & alius maior potest existere, ita quod nullus Angelus sit, qui non possit coexistere quibusvis alijs in quouis numero finito. Igitur & tota eorum multitudo infinita potest simul existere. Probatum consequentiâ. Quia omnes eos simul existere, neque repugnat ex parte existentie singulorum ut statutum est: neque

re-

repugnat ex parte coexistentiæ omnium: cum nullus sit oppositus quoad existentiam vlli finito aliorum numero, vt etiam statuimus: neq; est cur dicatur opponi infinita eorum multitudini titulo infinitudinis: quandoquidem ex hypothesi, quod existeret infinita quæuis multitudo Angelorum non completens omnes possibles, alij proculdubio absque vlla contradictione possent illi existentialiter adiungi; non secus; ac possunt cuius eorum finito numero. Itaque, cum nullius infinitorum Angelorum existentia repugnet; quia sunt omnes possibles: neque omnium coexistentia; quia nulli sunt inter se oppositi: concluditur plane, ex nullo capite repugnare, quod multitudo infinita omnium eorum simul existat, prout nostra propositio fert.

171 Quæ secundo probanda venit à paritate multitudinis infinitæ negationum ipsorum Angelorum, aliorumque entium. Quæ omnes simul de factio suo modo existunt à parte rei; quin obstat earum infinitudo; vt q. 3. statuimus. Cur ergo infinitudo multitudinis Angelorum, aliorumque entium possibilem obstat, quominus illa à parte rei simul possit existere?

172 Tertio probatur. Quia non obstat infinitudo, quominus Angeli, & alia entia possint in statu quidam esse quoad multitudinem infinita, vt verè sunt iuxta dicta q. 3. Ergo neque obstat, quominus talia quoque esse possint in statu existentiæ. Aliundeque ad id nullum aliud extat obstaculum, vt constat.

173 Quarto probatur. Quia multitudo ædum intellectus Beatorum, cruciatuumque Damnatorum, atque durationum vtrorumque per totam æternitatem futura infinita est, etiam intra statum existentialem, tamen in tempore infinito nunquamque finiendi. Ergo etiam in tempore finito, atque adeo in eodem poterit aliorum, aut similitum multitudo infinita poni intra statum existentialem. Nulla enim esse potest ratio, cur magis infinitudo existentium permanenter repugnet, quam existentium successiue.

174 Quinto probatur. Quia ex eo, quod multitudo infinita Angelorum, aut aliorum entium simul existat, nulla sequitur contradictio, vt ex solutione argumentorum, quæ possunt opponi, constat. Possibile ergo censenda est talis existentia. Et consequenter non neganda diuinæ Omnipotentia.

175 Obijcitur primò. Omnis multitudo possibilis est in aliqua specie numeri. Sed multitudo infinita in nulla est specie numeri. Ergo est impossibilis. Negatur antecedens. Ab ipsisque Aduersarijs videtur necessariò negandum propter multitudines creaturarum possibilem, & cogitationum, cruciatuum, ac durationum futurarum, Damnatorum, & negationum infinitorum entium non existentium, quas infinitas esse, debent fieri.

176 Secundo obijcitur. Omnis effectus sub certam debet cadere intentionem agentis. At infinitum sub certam Dei intentionem non potest cadere. Ergo nequit produci à Deo. Nego minorem. Quia non est, cur infinitum sub certam Dei intentionem non possit cadere. Sicut cadit sub certam scientiam. De quo non est dubium.

177 Tertio obijcitur. Si Deus posset producere infinitas creaturas, posset producere omnes possibles. At hoc repugnat. Quia exhauriretur Omnipotentia Dei. Ergo, &c. Respondeo, non repugnare, quod Deus producat omnes creaturas possibles, qua ratione illa sunt

possibles; vt fusiùs explicabitur q. 11.

Quarto obijcitur. Quæuis multitudo infinita potest à Deo numerari. Ergo est infinita quia id supponitur; & non est infinita; quia de ratione numeri est, esse finitum. Antecedens probatur. Quia numerare, nihil aliud esse videtur, quam distinctè, & sigillatim percipere cuiusuis multitudinis vnitates, qualiter citra omne dubium percipiuntur à Deo. Respondeo, duplicem esse modum numerandi. Primus, & propriissimus est, cum successiue percurruntur omnes multitudinis vnitates, à quo numerandi modo dicitur numerus omnis, & sola multitudo finita: quia omnis, & sola multitudo finita est percurribilis successiue. Secundus est, cum absque temporis successione simul percipiuntur omnes vnitates alicuius multitudinis priori modo numerabilis, siue numeri; vt quando videns simul sex homines dico, eos sex esse. Hoc igitur secundo modo dici Deus poterit numerare simul omnes vnitates multitudinis infinitæ, non quidem vnica numeratione quasi, ipsa tota sit vnus numerus percurribilis successiue; sed infinitis, quatenus illa ex infinitis numeris est composita, quorum vnusquisque seorsim successiue percurribilis est; & quorum omnium vnitates Deus simul percipit distinctissimè.

179 Quinto obijcitur. Nulla est vnitas in multitudine infinita, quæ non sit numerabilis successiue, non solùm diuersis numeris, sed eodem; quia nulla est, quæ coniuncta cum præcedentibus non possit componere vnus numerum maiorem præcedente. Ergo omnes sunt successiue percurribiles. Ergo multitudo omnium & est infinita; quia id supponitur: & est finita; quia successiue pertransibilis. Quod est implicatorium. Respondeo, nullam esse in multitudine infinita vnitatem, quæ non sit numerabilis successiue per sui coniunctionem cum præcedentibus in eundem numerum, permanentibus tamen semper infinitis alijs post ipsam non numeratis: atque ita omnes hoc pacto successiue esse numerabiles, adeoque pertransibiles distributiue acceptæ; secus acceptæ collectiue; prout oportebat, vt earum multitudo finita esset. Recognosce doctrinam hanc vniuersè traditam, disp. 10. q. 3. proposit. 17. & aliàs in simili supra q. 2. proposit. 31.

180 Sexto obijcitur ex doctis Recentioribus, quos sæpe q. 3. citauimus. Creet Deus, si fieri potest, infinita dolia, quorum quoduis mille capiat phialas aquæ, quibus primò adimpletis, corrumpat Deus aquam relinquens tantum in singulis dolijs phialam vnã. Hoc posito, probant, posse iterum omnia dolia aqua repleri ijs, quæ superfuerunt, phialis, nulla aqua denuò producta. Quod est absurdum. Probatio autem est. Quia ad replendum ea infinita dolia aqua sat sunt infinita milliaria phialarum; cum vnusquodque eorum capiat earum mille, vt posuimus. Sed in infinito phialarum, quod superfuit, dum Deus in singulis dolijs vnã reliquit incorruptam, clauduntur infinita milliaria phialarum. Ergo erit aqua sufficiens ad replendum iterum omnia dolia. Respondeo vno verbo ex doctrinã sæpe statuta q. 2. infinitum miliarorum phialarum relictarum post corruptionem residuæ aquæ esse millesuplo minus infinito doliorum: tum, infinito miliarorum phialarum omnium, quibus dolia erant plena. Proindeque non posse infinitum miliarorum phialarum, quæ superfuerunt, satis esse ad replendum iterum dolia.

Septimò obijcitur ex eisdem. Impertiat Deus

Deus infinitis Angelis infinitos binarios graduum gratiæ, resumaturque à singulis vnum gradum, postque coactis, qui saperunt, reddat iterum ex eo cumulo vnicuique binos. Sanè infiniti Angeli debent superesse absque gratiâ. Ergo videt Deus, quibus possibile est dare binos, & non ultra. Ergo ij, quibus possibile est dare binos, finiti sunt; quia videt Deus, vbi finiuntur gradus gratiæ. Cum tamen deberent esse infiniti, ut constat. Respondeo ex eo, quod Deus infinitum Angelorum suâ cognitione bifariam diuidat in duo dimidia infinita, alterique horum dumtaxat congruat congruentiâ multitudinis infinitum binariorum graduum gratiæ, nullatenus fieri, ut eiusmodi dimidia successiuè pertransibilia, atque adeo finita reddantur. Et licet quodammodò terminentur extrinsecè cognitione diuinâ, aut etiam applicatione binariorum graduum gratiæ factâ vni dimidio, & non alteri; intrinsecè tamen non terminantur: quia nullam seriem prioris, & posterioris termino intrinsecè capacem constituunt, ut supponitur, sed infinitas dumtaxat multitudines absque vllò ordine extensionis. Quibus, etsi terminarentur intrinsecè à latere, per quod diuidantur, adhuc non redderentur absolute finita; sed ab eo latere dumtaxat. Ut, cum quantum extensionis vtriusque infinitum per gradum medium suæ seriei in duo dimidia à latere diuisionis finita, & ab altero infinita diuiditur. Quæ omnia ex dictis q. 1. & 2. conspicua sunt.

182 Octauo obijcitur argumentum illud calculatorium, ut appellant, quod iam à nobis supra q. 2. proposit. 28. propositum, atque solutum est. Nonò denique opponi solet illud sophisma; quo intenditur probari, omnium numerorum maximum debere dari in serie eorum proportionali contentâ in quouis infinito multitudinis; à maximoque subinde finito numero ad multitudinem infinitam per additionem finitam transiri immediatè in tali serie. Quod est absurdum. De quo nos etiam q. 2. proposit. 22. iam egimus.

183 Quæ omnia argumenta, & cætera, quæ opponi possunt, & ab enoquoque ex dictis à nobis præsertim q. 2. facile diluentur, in Aduersarios sunt retorquenda. Ut inde planè constet, per illa nihil probari contra nos. Si quid enim probant, non solum infinitudinem creaturarum existentium, quam Aduersarij negant possibilem, excludunt; sed etiam infinitudinem creaturarum possibilem, & chymærarum impossibilem, & negationum existentium, & etiam per æternitatem futurorum, imò & partium ipsius temporis vtriusque infiniti. Quam neque negant Aduersarij, neque negare possunt.

Propositio 2.

184 De infinito multitudinis graduum, siue partium aliquotarum intensiõis subiectiuæ (qualis est intensio qualitatum) perinde dicendum est, posse simul produci à Deo, existereque in rerum naturâ de potentiâ absoluta; ac dictum est proposit. 1. de infinito multitudinis entium completorum, casu quod eiusmodi intensiõis gradus nullam seriem extensionis constituent.

Ve casus propositionis intelligatur, duplex, aut triplex philosophia diuersa circa prædictos gradus intensiõis qualitatum distinguenda est. Primo

enim possunt ita concipi subiecto vniti, ut omnes, & singuli immediatè subiecto vniantur, siue vniantur item inter se, siue secus. Secundò ita, & vnus tantum subiecto vniantur immediatè; reliqui verò mediatè; successione quadam vnionum, quibus vniantur inter se. Tertio, quocumque modo vniantur, aut possunt esse æquales, & non subordinati quoad perfectionem; aut inæquales, & subordinati. Ergo, si gradus prædicti vniti sint subiecto priori modo, neque sint quoad perfectionem subordinati, is erit casus proprius propositionis. In quo eodem profusè modo, atque præcedens probanda, ab argumentisque oppositis vindicanda est. Si verò eiusmodi gradus secundo modo sint vniti, atque adeo subordinati quoad vniones, aut sint inæquales inter se, & subordinati quoad perfectionem, seriem quandam extensionis constituent, ad infinitaque extensionis spectabunt in sequentibus examinanda, si sint infiniti, ut verè esse possunt, etiam in statu existentiâli, prout satis superque ex dictis colligi potest, & amplius ex sequentibus innotescet.

Cæterum contra infinitudinem graduum intensiõis qualitatum in vniuersum speciatim obijci solet primo. Si dari posset visio Dei infinite intensa, comprehenderetur illà Deus. At repugnat, Deum visione creatâ comprehendi. Ergo visio Dei infinite intensa impossibilis est. Nego antecedens. Quia, ut Deus comprehendatur, aut debet cognosci ex vi visionis eius quidquid ad eum spectat; aut debet visio esse æquè perfecta, ac ipse Deus; aut vtrumque iuxta dicenda disp. 17. Quorum neutrum visio creatâ, quantumvis infima, haberet.

Secundò obijcitur. Si posset dari grauitas, aut impulsus cum infinita intensiõne, posset dari motus localis infinite velox, atque adeo instantaneus. Sed hoc est impossibile. Ergo & primum. Probari antecedens. Quia, quò intensior est grauitas, aut impulsus, eò motus velotior est. Subinde que nequit non esse infinite velox, atque adeo instantaneus motus casu, quod grauitatis, aut impulsus sit intensio infinita. Respondeo, absque inconueniente concedi posse, si daretur intensio infinita grauitatis, aut impulsus, posse velocitatem summam motus ex illa nasci, in quocumque demum consistat, velocitatem summam esse, iuxta varios modos philosophandi de illâ supra disp. 10. q. 4. à n. 302. commemoratos. Vbi etiam vidimus, quomodo velocitas motus, etsi possit esse summa, qua maior alia dari non possit; infinita tamen, propriè loquendo, esse non possit, saltem formaliter.

Duo supersunt hic aduertenda. Primum est, infinitudinem graduum intensiõis subiectiuæ dumtaxat poni possibilem impræsentiarum, quantum est ex parte ipsius præcisè. Vtrum autem ex parte incapacitatis subiecti repugnet aliquando, nec ne, alibi est examinandum. Secundum est, entia completa quoad multitudinem infinita, de quibus proposit. 1. etsi non constituent intensiõnem subiectiuam; quia supponuntur absoluta ab omni subiecto: posse tamen constituere intensiõnem temporalem, quatenus existere possunt in eodem tempore; aut localem, quatenus in eodem loco; aut alterius generis, quatenus in eodem gradu cuiusuis alterius seriei habentis extensionem, iuxta diuisionem vniuersalem quantorum extensionis, & intensiõis tractatam disp. 10. q. 2.